

## **RENOWACJA ELEMENTÓW ARCHITEKTURY ZAGADNIENIA NA EGZAMIN USTNY KSZTAŁCENIA:**

### **1. Architektura grecka ze szczególnym uwzględnieniem porządków architektonicznych i typowych ornamentów.**

Kandydat potrafi rozpoznać porządki greckie i umie je opisać stosując poprawną terminologię. Potrafi wskazać świątynie wzniesione w poszczególnych porządkach (przynajmniej po 1 przykładzie).

Proponowane linki do materiału:

<https://pl.khanacademy.org/humanities/ap-art-history/ancient-mediterranean-ap/greece-etruria-rome/v/the-classical-orders?modal=1>

<https://epodreczniki.pl/a/w-sluzbie-bogow---architektura-klasycznej-grecji/DO1NaKETt>

### **2. Sztuka romańska – charakterystyka na wybranych przykładach architektury (przynajmniej dwóch).**

Kandydat potrafi podać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie wskazać dwa przykłady i potrafi opisać bryłę budowli, plan/rzut poziomy, rodzaje sklepień, ewentualną dekorację.

Proponowane linki do materiału:

<https://epodreczniki.pl/a/architektura-romanska-w-europie/D1C7v9MID>

<https://epodreczniki.pl/a/architektura-i-plastyka-romanska-w-polsce/DlmQ9fUaH>

### **3. Sztuka gotycka – charakterystyka wybranych przykładów architektury (przynajmniej dwóch) z uwzględnieniem typowych ornamentów.**

Kandydat potrafi podać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie wskazać dwa przykłady i opisać bryłę budowli, plan/rzut poziomy, rodzaje sklepień, dekorację.

Proponowane linki do materiału:

<https://epodreczniki.pl/a/francuska-katedra---gotycka-konstrukcja-ponad-ludzka-miare/DCEXMOHRo>

<https://epodreczniki.pl/a/francuskie-katedry---budowle-ponad-ludzka-wyobraznie-cz-2nbsp/DR7ctb178>

### **4. Renesans - charakterystyka wybranych przykładów architektury (przynajmniej dwóch) z uwzględnieniem typowych ornamentów.**

Kandydat potrafi podać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie wskazać dwa przykłady budowli, nazwiska architektów, zleceniodawców (jeśli są znani), funkcję budowli. Potrafi opisać bryłę, rodzaje sklepień, plan/rzut poziomy budowli, dekorację rzeźbiarską i ornamentalną.

Proponowane linki do materiału:

<http://www.isztuka.edu.pl/i-sztuka/taxonomy/term/142>

<http://www.isztuka.edu.pl/i-sztuka/search/node/berrecci%20type%3Abook>

### **5. Renesans - charakterystyka twórczości wybranych rzeźbiarzy (przynajmniej dwóch).**

Kandydat potrafi wskazać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie podać nazwiska wybranych rzeźbiarzy, przykłady ich dzieł (przynajmniej dwóch), ich temat, technikę wykonania. Potrafi opisać najważniejsze środki wyrazu: kompozycję, kolorystykę (jeśli dotyczy), fakturę, stosunek do rzeczywistości, ogólną ekspresję.

Proponowane linki do materiału:

<https://epodreczniki.pl/a/rzezba-wloskiego-quattrocenta/D19eA0eJt>

<https://epodreczniki.pl/a/michal-aniol---rzezbiarz-ktory-przescignal-renesans/DFCSRIGo6>

### **6. Renesans w Polsce – charakterystyka rzeźby nagrobnej na, co najmniej dwóch, wybranych przykładach.**

Kandydat potrafi podać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie podać nazwy wybranych dzieł rzeźbiarskich, miejsce, gdzie się znajdują. Potrafi wskazać ich autorów i zleceniodawców, jeśli są znani. Umie podać technikę wykonania, opisać oprawę architektoniczną, kompozycję postaci, fakturę, stosunek do rzeczywistości, przesłanie ideowe.

Proponowany link do materiału:

<https://epodreczniki.pl/a/sladem-wloskiego-renesansu---rzezba-nagrobkowa-w-polsce/DMrWRCeZ5>

### **7. Barok - charakterystyka wybranych przykładów architektury (przynajmniej dwóch) z uwzględnieniem typowych ornamentów.**

Kandydat potrafi podać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie wskazać dwa wybrane przykłady, nazwiska architektów, zleceniodawców (jeśli są znani), funkcję budowli. Potrafi opisać bryłę, rodzaje sklepień, plan/rzut poziomy budowli, dekorację rzeźbiarską i ornamentalną.

Proponowane linki do materiału:

<http://www.isztuka.edu.pl/i-sztuka/node/416>

<http://www.isztuka.edu.pl/i-sztuka/node/357>

### **8. Barok - charakterystyka rzeźby na przykładzie twórczości wybranych artystów (przynajmniej dwóch).**

Kandydat potrafi podać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie wskazać nazwiska wybranych rzeźbiarzy, przykłady ich dzieł (przynajmniej dwóch), ich temat, technikę wykonania. Potrafi opisać najważniejsze środki wyrazu: kompozycję, kolorystykę (jeśli dotyczy), fakturę, stosunek do rzeczywistości, ogólną ekspresję.

Proponowane linki do materiału:

<https://www.historiasztuki.com.pl/kodowane/005-00-06-HISTORIA-RZEZBY-BARKLAS.php>

<http://www.isztuka.edu.pl/i-sztuka/node/421>

<http://www.isztuka.edu.pl/i-sztuka/node/422>

### **9. Architektura pałacowa w okresie baroku. Omów przynajmniej dwa wybrane przykłady budowli.**

Kandydat potrafi podać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie wskazać dwa wybrane przykłady, nazwiska architektów, zleceniodawców. Opisać bryłę, wnętrze, plan/rzut poziomy budowli, dekorację malarską, rzeźbiarską i ornamentalną. Potrafi omówić otaczającą budowlę ogrody (jeśli dotyczy).

Proponowane linki do materiału:

<https://epodreczniki.pl/a/miedzy-dziedzincem-a-ogrodem---vaux-le-vicomte/DKZB7TTC9>  
<http://www.isztuka.edu.pl/i-sztuka/node/419>

### **10. Klasycyzm we Francji - charakterystyka wybranych przykładów architektury (przynajmniej dwóch) z uwzględnieniem typowych ornamentów.**

Kandydat potrafi podać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie wskazać dwa wybrane przykłady, nazwiska architektów, zleceniodawców, funkcję budowli. Potrafi opisać bryłę, plan/rzut poziomy budowli, dekorację malarską, rzeźbiarską i ornamentalną.

Proponowane linki do materiału:

<http://www.isztuka.edu.pl/i-sztuka/node/454>  
<http://www.isztuka.edu.pl/i-sztuka/node/475>

### **11. Mecenat artystyczny Stanisława Augusta Poniatowskiego.**

Kandydat potrafi podać czas trwania stylu stanisławowskiego, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie scharakteryzować przykłady dzieł stworzonych pod patronatem króla (przynajmniej trzech), podać nazwiska ich twórców.

Proponowane linki do materiału:

<https://artsandculture.google.com/exhibit/stanis%C5%82aw-august-mecenasem-sztuk/kQLS4yzfryS8LQ?hl=pl>  
<https://epodreczniki.pl/a/marcello-bacciarelli---wloski-malarz-na-polskim-dworze-krolewskim/DDHlymcth>  
<https://www.lazienki-krolewskie.pl/pl/architektura>

### **12. Historyzm i eklektyzm - charakterystyka na wybranych przykładach (przynajmniej dwóch).**

- Kandydat potrafi podać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie wskazać dwa wybrane przykłady, ich twórców oraz funkcję. Potrafi opisać ich bryłę oraz dekorację.

Proponowane linki do materiału:

<https://epodreczniki.pl/a/style-historyczne-i-eklektyzm-w-architekturze/DSjmnAIDp>  
<https://pl.khanacademy.org/humanities/becoming-modern/avant-garde-france/second-empire/v/charles-garnier-the-paris-op-er-1860-75>

### **13. Główne kierunki w malarstwie XIX wieku (przynajmniej trzy).**

Kandydat potrafi podać czas trwania wybranych kierunków, dokonać ich ogólnej charakterystyki. Umie wskazać czołowych twórców (przynajmniej trzech reprezentujących różne kierunki), podać tytuły wybranych dzieł malarskich, technikę wykonania, wyjaśnić temat. Kandydat potrafi opisać najważniejsze środki wyrazu: kompozycję, kolorystykę, modelunek światłocieniowy, fakturę, stosunek do rzeczywistości, ogólną ekspresję dzieła.

Proponowane linki do materiału:

<https://epodreczniki.pl/a/narodziny-nowoczesnego-pejzazu---dwie-natury-pejzazu-angielskiego---john-constable-i-william-turner/D1F78UITx>  
<https://pl.khanacademy.org/humanities/becoming-modern/avant-garde-france/realism/v/courbet-the-artist-s-studio-1854-55>  
<https://epodreczniki.pl/a/obrazy-malowane-swiatlem-i-kolorem---tworczość-cloudeau-moneta/DKkVECJDB>  
<https://epodreczniki.pl/a/malarskie-widzenie-bryły-i-przestrzeni-paula-cezannea/DsbEDdK4n>

<https://epodreczniki.pl/a/protoekspresjonizm-i-symbolizm-w-tworczosci-vincenta-van-gogha/Db0DBU8tr>

#### **14. Idea jedności sztuk w okresie secesji – charakterystyka na wybranych przykładach (przynajmniej dwóch).**

Kandydat potrafi podać czas trwania stylu, dokonać jego ogólnej charakterystyki. Umie wskazać dwa wybrane przykłady, nazwiska architektów, funkcję budowli. Potrafi wyjaśnić, w jaki sposób została w nich zawarta idea syntezy sztuk.

Proponowane linki do materiału:

<https://epodreczniki.pl/a/osrodki-secesji-a-idea-gesamtkunstwerk-i-korespondencji-sztuk/DN5Zg2aLY>

<http://www.isztuka.edu.pl/i-sztuka/node/542>

<https://epodreczniki.pl/b/organiczna-plastycznosc-w-architekturze-gaudiego/P10EnITuC>

#### **15. Sztuka Młodej Polski – charakterystyka na wybranych przykładach (przynajmniej trzech).**

Kandydat potrafi określić warunki rozwoju, czas trwania sztuki Młodej Polski. Potrafi omówić różnorodność kierunków i tendencji w malarstwie polskim tego okresu. Umie wskazać i scharakteryzować twórczość wybitnych malarzy młodopolskich (przynajmniej trzech). Potrafi podać tytuły wybranych dzieł malarskich, technikę wykonania, wyjaśnić temat. Umie opisać najważniejsze środki wyrazu: kompozycję, kolorystykę, modelunek światłocieniowy, fakturę, stosunek do rzeczywistości, ogólną ekspresję.

Proponowane linki do materiału:

<https://epodreczniki.pl/a/secesyjno-symboliczny-charakter-tworczosci-stanislaw-wypianskiego/D1BAAnnyW8>

<https://epodreczniki.pl/b/polaczenie-secesyjnej-dekoracyjnosci-z-symbolizmem-w-tworczosci-jozefa-mehoffera/P40i8gFOe>

<https://culture.pl/pl/tworca/wladyslaw-podkowinski>

<https://culture.pl/pl/tworca/olga-boznanska>

#### **16. Techniki malarskie w ujęciu historycznym, ich wpływ na wyraz dzieła sztuki.**

Kandydat potrafi wymienić oraz zdefiniować przynajmniej pięć znanych technik malarskich.

Proponowany link do materiału:

<https://matura-z-historii-sztuki.pl/malarstwo-cz-2-techniki-malarskie/>

#### **17. Najważniejsze kolekcje i muzea na świecie i w Polsce – wybrane przykłady (przynajmniej trzy).**

Kandydat potrafi zdefiniować pojęcie „muzeum”. Zna jego rolę (kolekcjonowanie, przechowywanie, zabezpieczanie i udostępnianie zbiorów). Potrafi określić rodzaje muzeów: historyczne, narodowe, sztuki współczesnej, itd. Umie wskazać różnice między muzeum a galerią sztuki. Potrafi omówić najważniejsze kolekcje dzieł sztuki, wskazać miejsca ich ekspozycji (przynajmniej trzy).

Proponowane linki do materiału:

<https://pl.khanacademy.org/humanities/ancient-art-civilizations/greek-art/classical/v/who-owns-the-parthenon-sculptures>

### **18. Główne kierunki w sztuce przed II wojną światową (przynajmniej trzy).**

Kandydat potrafi podać czas trwania wybranych kierunków oraz dokonać ich ogólnej charakterystyki. Umie wskazać nazwiska wybranych twórców, przykłady ich dzieł malarskich lub rzeźbiarskich (przynajmniej po jednym), technikę wykonania. Umie wyjaśnić temat. Potrafi opisać najważniejsze środki wyrazu: kompozycję, kolorystykę, fakturę, modelunek światłocieniowy, stosunek do rzeczywistości, ogólną ekspresję.

Proponowane linki do materiału:

<https://epodreczniki.pl/a/dziki-bestie--fowisci/D10lrTkXS>

<https://epodreczniki.pl/a/trzy-fazy-kubizmu/D65O6mRre>

<https://epodreczniki.pl/a/ryczacy-samochod--jest-piekniejszy-od-nike-z-samotraki---rewolucja-w-futurystycznym-malarstwie/D9tinXjl>

<https://www.szkolnictwo.pl/szukaj,Dadaizm>

### **19. Główne kierunki w sztuce po II wojnie światowej (przynajmniej trzy).**

Kandydat potrafi wymienić wybrane kierunki, wskazać czas ich trwania oraz dokonać ich ogólnej charakterystyki. Umie podać nazwiska wybranych twórców, przykłady ich dzieł malarskich lub rzeźbiarskich (przynajmniej po jednym), technikę wykonania. Umie wyjaśnić temat. Potrafi opisać najważniejsze środki wyrazu: kompozycję, kolorystykę, fakturę, modelunek światłocieniowy, stosunek do rzeczywistości, ogólną ekspresję.

Proponowane linki do materiału:

<http://www.magazynsztuki.pl/malarstwo-wspolczesne/informel/>

<http://www.rhij.nl/hiperrealizm.htm>

<https://epodreczniki.pl/a/graficzna-odslona-pop-artu/DZocsgY2o>

<https://epodreczniki.pl/a/od-dziela-malarskiego-po-sztuke-akcji---tadeusz-kantor/Dpd1iXPG8>